

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ УЧАСНИКІВ**  
**ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**  
**КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКИЙ**  
**ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ, КРАЄЗНАВСТВА,**  
**СПОРТУ ТА ЕКСКУРСІЙ УЧНІВСЬОЇ МОЛОДІ»**  
**ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Схвалено рішенням педагогічної ради  
Комунального закладу «Харківський  
обласний центр туризму, краєзнавства,  
спорту та екскурсій учнівської молоді»  
Харківської обласної ради

(протокол № 4 від 04.09.2026)

### **1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

1.1. Положення про дотримання академічної доброчесності (далі - Положення) у Комунальному закладі «Харківський обласний центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» Харківської обласної ради (далі – Заклад) встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», Законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, Закон України “Про академічну доброчесність № 4742-IX від 18.12.2025, статуту закладу, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів в освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання іміджу Закладу.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників Закладу.

### **2. ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

2.1. Академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб’єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

### **Порушення академічної доброчесності:**

1. Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена цим Законом або спеціальними законами.
2. Порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:
  - 1) обман - свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;
  - 2) несправедливість, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій: порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу, вченого; упереджене оцінювання результатів академічної діяльності; застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення академічної доброчесності; надання або отримання незаслуженої переваги;
  - 3) бездіяльність, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;

4) привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб).

3. Суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що допустив порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення такого факту відповідно до процедур, визначених цим Законом та/або внутрішнім актом, прийнятим відповідно до цього Закону (принцип презумпції академічної доброчесності). Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

4. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення учасниками освітнього процесу, вченими академічної доброчесності визначається колегіальним органом управління закладу освіти, наукової установи на основі вимог цього Закону, Закону України "Про освіту", Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність", спеціальних законів у сфері освіти і науки.

#### **Види порушень академічної доброчесності:**

1. Видами порушень академічної доброчесності є:

- 1) відчуження авторства;
- 2) академічний плагіат;
- 3) приписування авторства;
- 4) самоплагіат;
- 5) фабрикація;
- 6) фальсифікація;
- 7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- 8) недоброчесне оцінювання;
- 9) несамотійне виконання завдання;
- 10) недозволена допомога;
- 11) академічний саботаж;
- 12) схилення до порушення академічної доброчесності;
- 13) інституційні порушення академічної доброчесності.

2. Законом можуть визначатися й інші види порушень академічної доброчесності.

2.3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.4. Кожен член Закладу наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності Закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор Закладу або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

### **3.ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Академічна доброчесність забезпечується:**

#### **3.1. Усіма співробітниками та учасниками освітнього процесу Закладу шляхом:**

- 3.1.1. Уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями.
- 3.1.2. Дотримання норм Конституції України.
- 3.1.3. Дотримання Статуту Закладу та Правил внутрішнього розпорядку.
- 3.1.4. Дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та позашкільної освіти.
- 3.1.5. Збереження, поліпшення та раціонального використання навчально – матеріальної бази Закладу.
- 3.1.6. Культури зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу.
- 3.1.7. Дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації Закладу загалом.
- 3.1.8. Надання достовірної інформації.
- 3.1.9. Негайного повідомлення адміністрації Закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.
- 3.1.10. Відповідальності за порушення академічної доброчесності.

#### **3.2. Педагогічними працівниками шляхом:**

- 3.2.1. Якісного, вчасного та результативного виконання своїх функціональних обов'язків.
- 3.2.2. Дотримання Правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, педагогічної етики.
- 3.2.3. Обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної, методичної рад та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення.

3.2.4. Незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

3.2.5. Підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також вчасного проходження відповідно до вимог законодавства курсової підготовки.

3.2.6. Дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт, тощо.

3.2.7. Надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти.

3.2.8. Об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

3.2.9. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами позашкільної освіти.

3.2.10. Інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

3.2.11. Не розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

### **3.3. Здобувачами Закладу позашкільної освіти шляхом:**

3.3.1. Поваги до педагогічних працівників.

3.3.2. Поваги честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань.

3.3.3. Присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

3.3.4. Самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.3.5. Подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами.

3.3.6. Використанням у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них.

3.3.7. Не припустимості пропонування хабара за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни результатів оцінювання роботи.

### **3.4. Батьками здобувачів Закладу позашкільної освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:**

3.4.1. Виховання у дітей поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів гуртківців, учнів інших гуртків і педагогів та інших людей.

3.4.2. Виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя.

3.4.3. Формування у дитини культури життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.

3.4.4. Виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту Закладу, Правил внутрішнього розпорядку.

3.4.5. Сприяння виконанню дитиною освітньої програми та досягнення дитиною передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання нею навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

### **3.5. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:**

3.5.1. Навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності членів освітнього процесу.

3.5.2. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання документів.

3.5.3. Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами.

3.5.4. Використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів.

3.5.5. Вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління у тому числі і електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння.

3.5.6. Пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

## **4. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із Правилами внутрішнього розпорядку закладу.

4.2. Положення доводиться до відома всіх працюючих, а також оприлюднюється на сайті Закладу.

4.3. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з вихованцями щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування, тощо).

## **5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

5.1. Відмова у встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання.

5.2. Позбавлення раніше встановленої категорії.

5.3. Позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.4. Повторне проходження здобувачами освіти оцінювання чи не зарахування результатів самостійних, контрольних робіт, іспитів, тощо.

5.5. У разі списування під час конкурсів, II етапу Всеукраїнського конкурсу науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН робота учасника анулюється. У разі повторних випадків учасник не допускається до участі в інших конкурсах, олімпіадах.

## **6. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія) – це незалежний орган, що діє у закладі з метою забезпечення моніторингу дотримання учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники учнівського самоврядування, педагогічного колективу, батьків. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.3. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу Закладу.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність Закладу.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу Закладу.

- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора Закладу для подальшого реагування.

6.4. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

6.5. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

## **7. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ**

7.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.2. Положення про академічну доброчесність Комунального закладу «Харківський обласний центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» затверджується педагогічною радою Закладу.

7.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради Закладу.